

La qualitat de l'aigua de consum humà a l'aixeta del consumidor Document informatiu

Vigilància i control de la qualitat de l'aigua a la ciutat de Barcelona

El Reial Decret 140/2003¹ i el Pla de vigilància i control sanitari de les aigües de consum humà de Catalunya² estableixen els criteris de qualitat de l'aigua de consum humà. En aquest marc, l'entitat gestora del subministrament d'aigua a Barcelona desplega un programa d'autocontrol anual i realitza diverses anàlisis químiques i microbiològiques que garanteixen la qualitat sanitària de l'aigua lliurada als edificis de la ciutat. D'altra banda, l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), com a autoritat sanitària a Barcelona, supervisa aquests controls i desenvolupa també el seu programa de vigilància amb anàlisis periòdiques a la xarxa de distribució.

La qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor

Una vegada l'aigua entra als edificis, la seva qualitat es pot alterar o, fins i tot, empitjorar degut al seu pas per la xarxa de distribució interna. Aquesta xarxa interna està constituïda pel conjunt de canonades, dipòsits interns, connexions i aparells instal·lats a partir de la clau de pas que enllaça amb la xarxa pública. Les xarxes internes antigues o amb un estat de manteniment i neteja deficient poden provocar un deteriorament de la qualitat de l'aigua que arriba a les aixetes.

Principals incidències:

Existència de **dipòsits interns** d'aigua. Solen estar situats als terrats dels edificis i són freqüents en finques antigues. Tradicionalment els dipòsits interns s'empraven per garantir la disponibilitat d'aigua a les llars però avui poden esdevenir focus de problemes. La manca de manteniment i higiene d'aquestes instal·lacions pot provocar l'esgotament del desinfectant residual (clor) de l'aigua servida i, en ocasions, fer proliferar alguns microorganismes. El pas de l'aigua pels dipòsits interns també pot provocar problemes per manca de pressió. Així, és recomanable substituir els dipòsits interns per una connexió directa a la xarxa i només mantenir-los quan no hi hagi altra opció. Mentrestant, o quan l'eliminació dels dipòsits sigui impossible, convé tenir present que:

- Han d'estar tancats per evitar l'accés de persones alienes però situats en llocs accessibles per a realitzar les operacions de neteja.
- Han d'estar tapats amb una coberta impermeable que ajusti perfectament.
- S'han de buidar i netejar com a mínim un cop a l'any. Durant les operacions de neteja s'ha de tancar la clau que connecta el/s dipòsit/s amb les xarxes interiors de l'edifici i informar als veïns de la realització de la neteja. Els productes emprats en l'operació han de complir amb allò establert a l'art. 9 i l'annex II del RD 140/2003.

Igualment, és necessari netejar bé les parets i el fons del dipòsit per eliminar restes de brutícia o incrustacions. Abans de tornar a omplir els dipòsits, les superfícies s'han d'esbandir acuradament amb aigua apta per al consum per eliminar restes dels productes emprats en la neteja.

En algunes ocasions l'aigua de l'aixeta es presenta tèrbola i amb un color marró/groguenc a causa de l'alliberament de **ferro** de les canonades, però aquesta situació normalment no comporta cap risc per a la salut. Malgrat això, es recomana substituir les parts de ferro de la

¹ Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà (BOE 45, de 21-2-2003).

² Programa de vigilància i control sanitaris de les aigües de consum humà de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Direcció General de Salut Pública. Subdirecció General de Protecció de la Salut.

instal·lació i fer servir materials que no afectin a la qualitat de l'aigua (art. 14 del RD 140/2003).

La **presència de canonades de plom**, material freqüent en les construccions anteriors al 1980, sovint altera la qualitat de l'aigua a les aixetes dels ciutadans. En determinades condicions, part del plom de les canonades pot ser alliberat a l'aigua de consum i arribar a superar el límit legislat (25 µg/l, annex I del RD 140/2003). El plom pot ser tòxic per a la salut humana, per això es recomana substituir totes les parts de plom de les xarxes internes antigues per un altre material (art. 14 del RD 140/2003). Mentrestant , hi ha mesures que minimitzen l'exposició al plom:

- Deixar córrer l'aigua de l'aixeta una estona abans de beure-la per aconseguir una renovació de l'aigua retinguda a les canonades, sobretot si no s'ha consumit l'aigua en un període llarg de temps.
- És recomanable no fer servir l'aigua calenta per beure ni cuinar, ja que és possible que contingui una major concentració de plom.

Responsabilitats

Els responsables de mantenir les instal·lacions en condicions des de la connexió del servei fins a les aixetes, són els propietaris dels immobles. En establiments o comerços, els responsables són els seus titulars.

El control de la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor a Barcelona

El RD 140/2003 estableix el control de la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor com una competència municipal. En el municipi de Barcelona aquesta competència la desenvolupa l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB). Tant d'ofici, com fruit d'una sol·licitud o denúncia, els inspectors de l'ASPB, degudament identificats, prenen mostres d'aigua a diferents aixetes dels ciutadans de Barcelona. Els paràmetres de control són els que queden establerts a l'article 20 del RD 140/2003:

- Amoni
- Bacteris coliformes i *Escherichia coli* (E. coli)
- Clor lliure residual
- Conductivitat
- Metalls: coure, crom, níquel, ferro i plom
- Sabor, olor, color, terbolesa.
- pH

Si sospiteu que qualsevol de les problemàtiques explicades pot afectar la qualitat de l'aigua al vostre domicili o simplement voleu comprovar la seva qualitat, **podeu sol·licitar una anàlisi gratuïta a l'ASPB**. La sol·licitud la podeu trobar a la pàgina web de l'Agència (http://www.aspb.cat/quefem/medi_ambient/aigues.htm) o al Registre oficial de l'ASPB (Pl. Lesseps 1).